

FiComin ICT-alaa koskeva lausunto hallitusneuvotteluiden käyttöön

Digitaalisen Suomen kilpailukyky ja toimivuus perustuu laadukkaisiin tietoliikenneyhteyksiin, laajaan tietotekniikan hyödyntämiseen sekä näiden edellyttämään varmaan sähkösaantiin. Laadukkaiden yhteyksien teknologianeutraali kehittäminen ja elinkeinon investointikyvyn ja -mahdollisuuksien varmistaminen on ensiarvoisen tärkeää, sillä ilman viestintäverkkoja yhteiskuntamme ei toimi.

Digitalisaatio luo konkreettiset välineet ilmastonmuutoksen hillitsemisessä onnistumiseen. Se antaa keinot tuotantoprosessien tehostamiseen, liikenteen päästöjen vähentämiseen ja energiatehokkuuden lisäämiseen. Etätyö ja älykkäät sähköiset palvelut vähentävät ilmastoa kuormittavaa liikennettä ja kulutusta. Digitalisaatiolla on tärkeä osansa myös kiertotalouden kehittämisessä.

Panostamalla osaamiseen, turvaamalla riittävät resurssit tutkimukseen, avaamalla julkisen tiedon rajapintoja ja digitalisoimalla kaikki mitä digitalisoitavissa on, voi yhteiskunta edesauttaa kilpailukykyisten ja ilmastoystävällisten palveluiden kehittymistä.

Julkishallinnon ja yksityisen sektorin roolit on pidettävä selkeinä. Valtion ja kuntien tulee olla toimintojen mahdollistajia ja yritysten niiden toteuttajia.

Julkisen sektorin ei tule ryhtyä markkinahäiriöitä aiheuttavaksi toimijaksi alueilla, joilla on olemassa tervettä kaupallista toimintaa. Valtion ei pidä itse rakentaa digi-infraa, ei tuoda markkinoille omaa sähköisen tunnistamisen välinettä eikä tuottaa itse it-palveluita. Yksityiskohtaisesta sääntelystä pidättäytyminen on mahdollisuuksien luomista erilaisille investoinneille ja innovaatioille.

Sähköisten palvelujen käyttäjille tärkeintä on palvelujen saatavuus ja toimivuus, ei se, millä verkkotekniikalla palvelut on toteutettu.

Suomessa viestintäverkkojen laatu ja kattavuus ovat hyvällä tasolla ja palveluiden hintataso asiakkaille edullinen. Verkot on rakennettu markkinaehtoisesti ilman yhteiskunnan tukia toimivien ja kilpailtujen markkinoiden ansiosta.

Julkisista rakentamistuista tulee pidättäytyä. Jos julkista rahoitusta kuitenkin käytetään viestintäverkkoihin ja -palveluihin, tulee aina tehdä seikkaperäinen arvio vaikutuksista markkinoihin ja kilpailuun.

Viestintäpoliittiset ratkaisut on tehtävä edistämään markkinaehtoista kysyntää ja tarjontaa. Viestintäpolitiikan lähtökohtana tulee olla käyttäjien todelliset tarpeet ilman kategorisia nopeustavoitteita, joilla ei ole merkitystä markkinan kehittymisen kannalta.

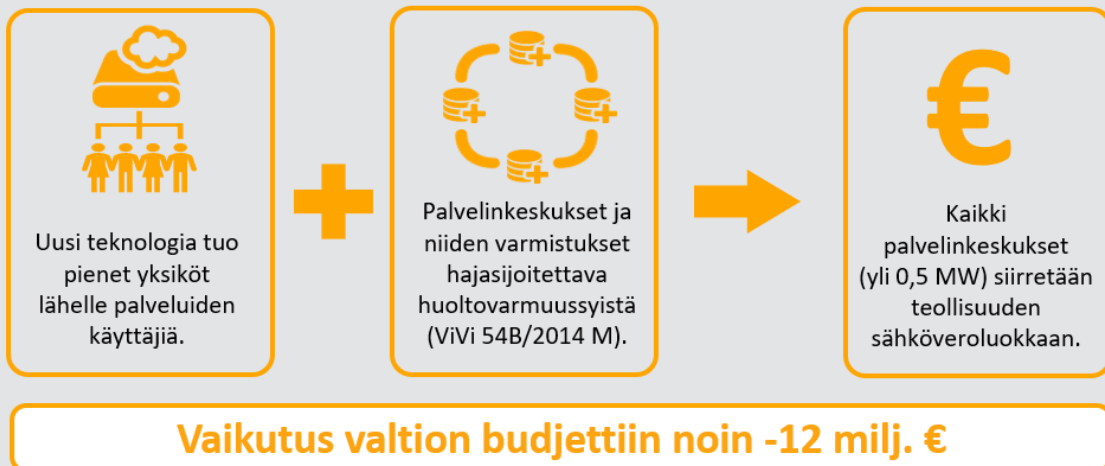
Kiinteiden laajakaistayhteyksien kysyntää voidaan tehostaa määräaikaisella korotetulla kotitalousvähennysoikeudella. Kotitalousvähennys on laajennettava koskemaan koko kiinteän tilaajayhteyden rakentamista, ei ainoastaan omalla tontilla vaan myös sen ulkopuolisella osuudella.

Sähkövero on laskettava kilpailukykyiselle tasolle. Ruotsin esimerkin tavoin kaikkia datakeskuksia pitää kohdella koosta riippumatta samalla tavalla.

Suomi on luonnonolosuhteidensa puolesta erinomainen datakeskusten sijoituspaikka. Sähkön korkea verotus, erityisesti Ruotsiin verrattuna, heikentää Suomen kykyä kilpailla palvelinkeskusten sijoituskohteena.

Ruotsiin verrattuna vero Suomessa on suurille palvelinkeskustoimijoille 14-kertainen ja pienille, alle viiden megawatin datakeskuksille, 45-kertainen.

Tavoitteena sama sähköverotus kaikille palvelinkeskuksille

Lähteet: Valtiovarainministeriö, EK/Pöyry: Sähkön kulutusvertailu eri maissa

Palvelinkeskuksista kehitetään jatkuvasti energiatehokkaampia. Niiden tuottama lämpö voidaan hyödyntää kaukolämpönä esimerkiksi asuinkiinteistöissä, teollisissa prosesseissa tai kasvihuoneissa. Lämmön hyötykäyttö tukee hiilineutraalia kiertotaloutta ja sen kehittymistä ja luo uutta liiketoimintaa.

Vahva sähköinen tunnistaminen on digitaalisten palveluiden kehittymisen edellytys.

Kansalaisten luotettava tunnistaminen erilaisissa sähköisissä palveluissa on keskeinen osa digitalisoituvaa yhteiskuntaa. Kuluttajille suunnatut julkishallinnon palvelut muodostavat tällä hetkellä reilusti yli puolet sähköisen tunnistamisen markkinasta. Niin julkisen kuin yksityisen sektorin digitaalisten palvelujen

kehittyminen edellyttää, että käyttäjien tunnistaminen on helppoa, turvallista ja kohtuuhintaista sekä käyttäjälle että palvelujen tarjoajille.

Sähköisen tunnistamisen lainsäädäntöä on juuri kevään 2019 aikana muutettu, ja muutoksen vaikutuksia pitää tulevan hallituskauden aikana arvioida; valtion ylläpitämää järjestelmää ei tule edistää.

Julkisen hallinnon it-hankintaosaamista on kehitettävä.

Oikein kohdennettujen hankintojen lisäksi lisätään myös ympäristövastuun ja kierrätettävyyden merkitystä hankinnoissa.

Hankintalakiin tulee kirjata tiukemmin hankintadirektiivin mahdollistama velvoite siitä, että kilpailutukset pitää pilkkoa pienempiin osiin aina, kun se on tarkoituksenmukaista. Näin tuetaan pk-yritysten mahdollisuutta osallistua kilpailutuksiin.

Tekijänoikeusasiat keskitettävä työ- ja elinkeinoministeriöön

Kaikkien immateriaalioikeuksien valmistelu ja käytännön hallinto tulee keskittää työ- ja elinkeinoministeriöön.

Useammalle eri ministeriölle (TEM, OKM, LVM ja OM) tällä hetkellä pirstaloituneet resurssit tulee koordinoida yhteen tarkoituksenmukaisella tavalla siten, että määrätietoinen, toimiva ja avoin yhteistyö toteutuu valtionhallinnossa tekijänoikeuksia sekä digitaalista toimintaympäristöä koskevissa asioissa.

Teknisten alojen koulutuspaikkoja ja muuntokoulutusta pitää lisätä ja työperäistä maahanmuuttoa sujuvoittaa.

Kun kotimainen työvoima ei kykene vastaamaan ICT-osaajien tarpeeseen, tarvitsemme asiantuntijoita myös ulkomailta. Työperäiseen maahanmuuttoon liittyvien lupien saaminen tulee tehdä mahdollisimman sujuvaksi ja nopeaksi.

Suomessa ICT-alalla työskentelevien osuus kaikista työntekijöistä on EU:n suurin, 6,8 prosenttia. Keskimäärin EU-maissa ICT-ala työllistää 3,7 prosenttia työntekijöistä (Eurostat). Alan työvoiman tarve Suomessa ei vähene, päinvastoin. Suomessa on jo kasvava koodaripula. Yksin Suomen ohjelmistoalalla osaavien koodaajien vaje lisääntyy tuhansilla joka vuosi. Välitön koodaajatarve on 7 000 – 9 000 osaajaa.